

A kódex

Középkori, kézzel írott,
latin nyelvű könyv

TÁMOP-3.1.4-12/2-2012-0539
„Bakonyzentlászlói iskola fejlesztése”

Kezdetben pergamenre (állatbőrre) írták.

Az írást és a másolást szerzetesek végezték.

Jelentése: fatábla (a borítójáról).

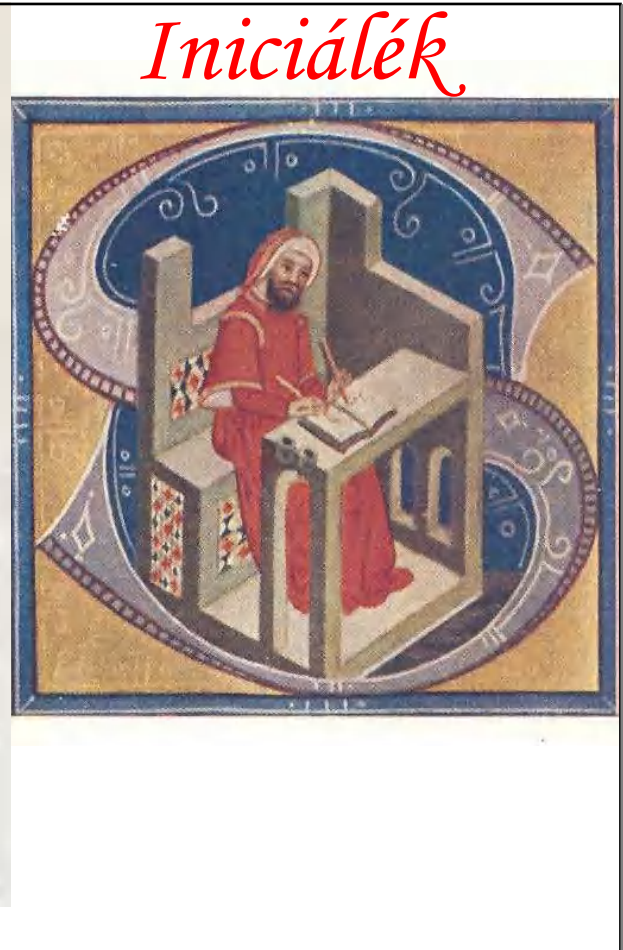
A leghíresebb magyar kódexek Mátyás király corvinái.

Miniatúrák

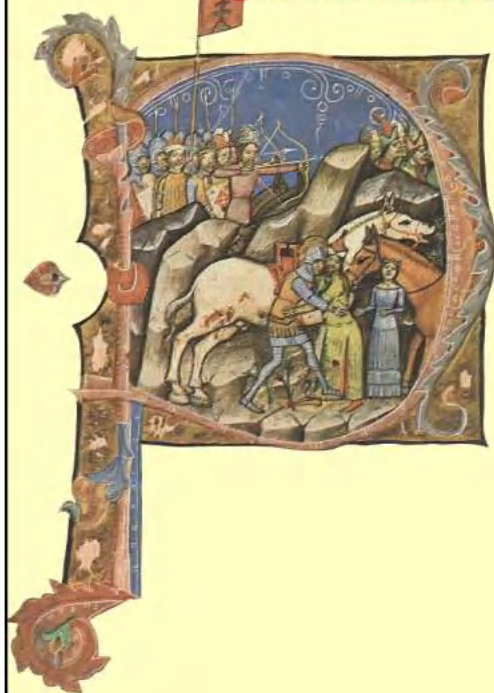
Iniciálék

Adorem⁹ dñm qui fecit nos, **P**⁹ venite añi⁹ Secute.
Beat⁹ vir qui non abiit in Evovar-
 consilio impiorū et in
 via peccōe nō stetit: ⁊ in
 cathedra pestilēcie nō se-
 dit. **S**ed i lege dñi vo-
 lūtas ei⁹: et in lege eius meditabit die ac
 nocte. **E**t erit tanq̄ lignū qđ plātanū iste
 fecit⁹ decursus aque: qđ fructū suū dabit: in
 fructu suo. **E**t foliū ei⁹ nō defluet: ⁊ oīa q̄cūq̄
 faciet prosperabūt. **N**ō sic impij nō sic sed
 tanq̄ pulvis que⁹ p̄iet⁹ ventis a facie terre.

Szent Lászlót ábrázoló iniciálé és miniatúra

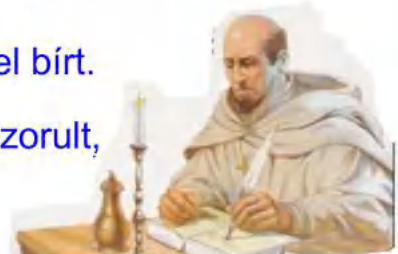

Érdekességek a kódexírás történetéből

- Nem volt lapszámozás. Az első leírt szó mindig az incipit (kezdő) volt, míg az utolsó az explicit (befejezés).
- A kódexírás csapatmunkával történt.

A másoló scriptor, a szöveget részekre tagoló, címeket kiemelő rubricator, a kódex aranyozását végző illuminátor, az iniciaisfestő miniator, az ellenőrzést végző és javító korrektor, a könyvkötő összehangolt munkájának eredménye volt a jelentős értékű mű.

- Egy-egy kódex egy középkori falu értékével bírt.
- A könyvnyomtatás feltalálása után visszaszorult, majd megszűnt a könyvmásolás.

Gutenberg, a könyvnyomtatás feltalálója

Gutenberg Biblia

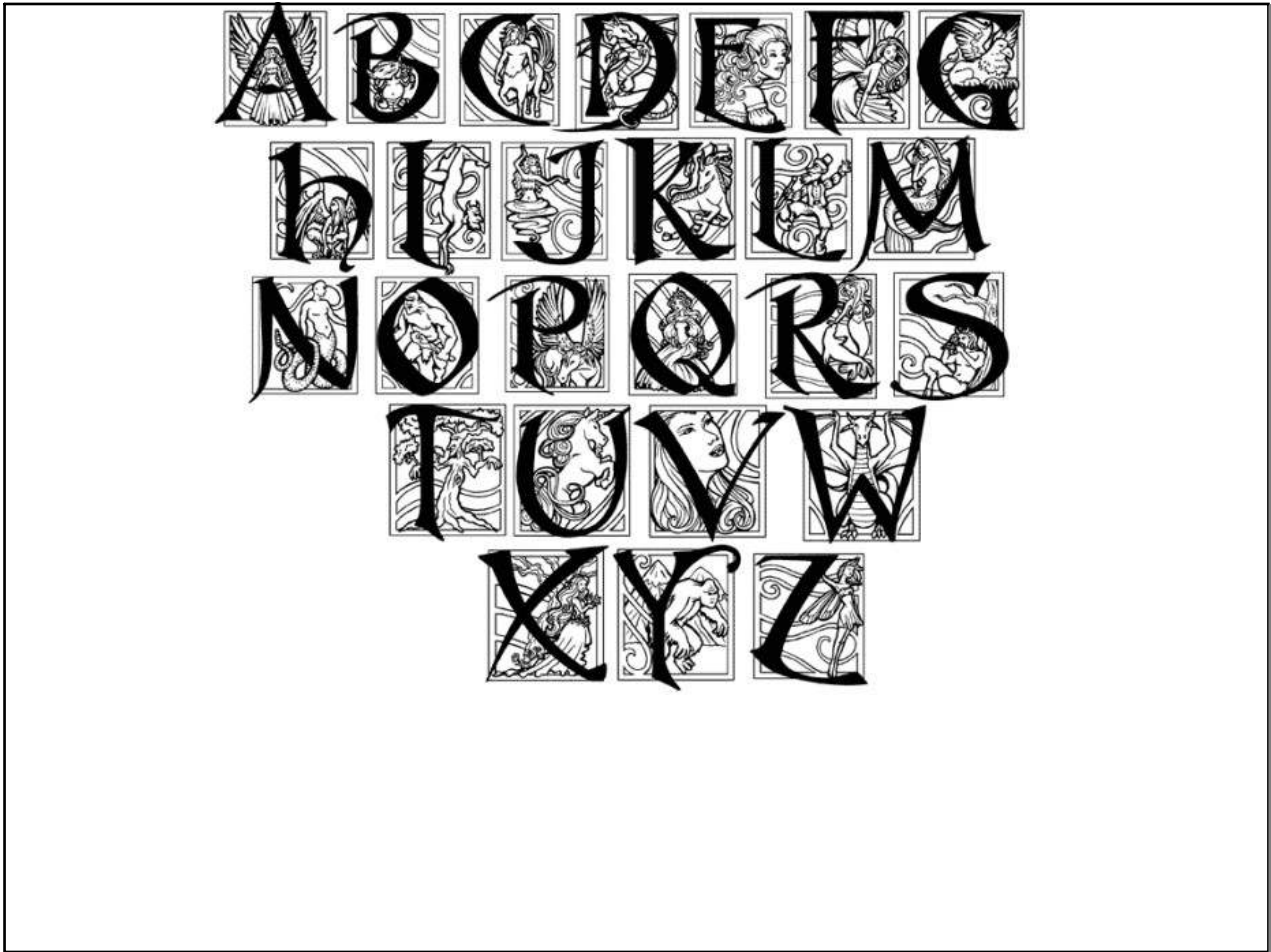

The King's Library copy
Volume 1
Decoration: Borders of flowers
and birds

BL Pressmark C.9.3.4= 55, ©2000 British Library Board

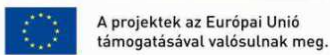

Modern iniciálék

TÁMOP-3.1.4-12/2-2012-0539
„Bakonyszentlászlói iskola fejlesztése”